

Kjevikfakta – innspill til UFK åpen høring

Kjevikfakta er enige med Forsvarssjefen og Regjeringen i at Forsvaret er i en økonomisk og operativ krise, og at det derfor må gjennomføres endringer som styrker kampkraft og bærekraft. Men Kjevikfakta er uenige i forslagene og vedtaket som foreslås i Prop 151 S 2015-2016 for den militære aktiviteten på Kjevik. Forslagene er kunnskaps- og historieløse, og foreslås med for kort tidshorisont. Kjevikfakta foreslår derfor en alternativ tidsplan, som vi mener sikrer at nødvendig beslutningsunderlag er tilgjengelig før eventuelle dramatiske endringer vedtas. Vårt forslag vil bidra til å sikre kampkraft og bærekraft i Luftforsvaret.

1. Forslaget om nedleggelse av militær aktivitet Kjevik bør tas ut av innstillingen i påvente av et bedre kvalitetssikret beslutningsunderlag.

Det kan medføre riktighet at det bør "vurderes en ny innretning på utdanning og kompetanseutvikling i Luftforsvaret, og at fremtidig utvikling av Luftforsvarets skolesenter på Kjevik må ses i lys av de nye behovene strukturen vil ha og tilpasses denne utviklingen.", men det er lite som tyder på at innføringen av F-35 medfører en dramatisk endring av utdannings-, logistikk- og teknikerbehovet for Luftforsvarets strukturelementer. Hva er det som er så spesielt med strukturelementene i Luftforsvaret at det krever en desentralisering av teknisk utdanning? Hvorfor er det ikke samme behov for å desentralisere utdanningen i Sjøforsvaret og Hæren? Hvordan harmoniserer en desentralisering med Prop 151 S 2015-2016 kap 8.5 om å samle utdanning?

Kjevikfakta mener at en videreføring av LSK i neste langtidperiode ikke vil medføre økonomisk risiko. LTP-forslaget derimot, med to driftsenheter frem mot 2025, øker kostnadene til drift, vedlikehold og investering. En flytting av skolesenteret til Værnes vil ikke medføre personellreduksjoner i perioden fordi ledelsen vil måtte bygge opp skolesenteret på Værnes, forestå tilpasning og nedleggelse av aktiviteten på Kjevik, og lede på flere lokasjoner.

2. Det bør ikke vedtas en flytting av Luftforsvarets befalsskole før Forsvarssjefen har gjennomført sin utredning om utdanningsvirksomheten i Forsvaret.

Hvis det blir vedtatt å flytte befalsskolen til Værnes i 2017-2018, kan man risikere at den må flyttes på nytt, til en annen lokasjon, etter 2020. Ved å vente på Forsvarssjefens utredning om utdanningsvirksomheten, berammet 2020, sikrer man at man vedtar en løsning som møter alle Forsvarets fremtidige behov for nivådannende utdanning.

Kjevikfakta mener at Kjevik er en bra lokasjon for å etablere en felles befalsskole for Forsvaret fordi (a) det er manøverområde på skolesenterets areal (nær 700 mål), (b) det er nærhet (60 min) til Evje skyte og øvingsfelt (ESØF), (c) man har Forsvarets OPO avtale med UiA, (d) det er gangavstand til "Falck Nutec sikkerhet, beredskap og krisehåndteringssenter" for eventuelt fremtidig OPS, (e) det er gode utvidelsesmuligheter på Kjevik og (f) det er meget god nærhet til infrastruktur; fly/buss/tog/europavei/havn.

3. Det bør ikke vedtas en generell desentralisering av teknisk spesialistutdanning i Luftforsvaret før man har evaluert desentralisert F-35 teknisk utdanning ved Ørland.

Hvis det blir vedtatt å desentralisere all spesialistutdanning ved LSK i tidsrommet 2018-2025, så vil skolesenteret bli spredt på inntil 10 lokasjoner. Dette er ikke i samsvar med LTP kap 8.5. Dernest er det i strid med de negative erfaringene man har hatt med desentralisert teknisk utdanning til F-16. Hva blir neste grep, hvis man etter en "hurtig" desentralisering og avhending av Kjevik, erfarer at dette ikke er en suksess? Skal man da etablere et nytt

samlet skolesenter - hvor og til hvilken kostnad? Ved å vente på en evaluering av F-35 teknisk utdanning ved Ørland sikrer man seg mot å vedta ikke-reverserbare endringer som kan lede Luftforsvaret ut i en mulig økonomisk og operativ fadese.

Kjevikfakta mener at et samlet Luftforsvarets skolesenter på Kjevik er den beste løsningen også i fremtiden. Dette er også erkjent i FD/Sondov utredningen fra 2015: "Dersom det vektlegges lave investeringskostnader, en spisset base mot utdanning og lav risiko for kompetansetap, er Kjevik det klart beste alternativet."

Teknisk utdanning på F-16 ble desentralisert til Rygge ifm innføringen på '80 tallet. Vi har innhentet informasjon fra personell som underviste på '80 tallet for å finne ut hvorfor den ble flyttet til skolesenteret på Kjevik:

- Tilsvarende F-35, så fikk F-16 instruktører USA kurs med påfølgende pliktjeneste.
- F-16 instruktørene kjørte kurs fra ca 1981/1983, men søkte seg etterhvert over i operative-teknikerstillinger grunnet bedre inntektsmuligheter.
- LTS Kjevik instruktører pendlet til Rygge og holdt liv i utdanningen i lengre tid før den til slutt ble flyttet til Kjevik. LTS Kjevik avholdt sin første F-16 våpensystem typeutdanning i 1989.
- Årsaken til flytting av F-16 FTD fra Rygge, til LTS Kjevik, var mangel på instruktører. Desentralisert utdanning for F-16 strandet etter ca 5-7 år.
- Uten et skolesenter å reversere til, ville Luftforsvaret måtte kjøpe utdanning. Tall fra andre systemer, som f.eks. NH90 eller C-130J, viser betydelige kostnader (10x Kjevik) for å erstatte intern utdanning med internasjonale kurs.

F-35 instruktørene har fått 36 måneder pliktjeneste for ett års utdanning i USA. Det er umulig å anslå hvor lenge de fortsetter frivillig som instruktører etter pliktjenesten.

4. Det bør ikke vedtas en nedleggelse av Luftforsvarets grunnleggende flyteknisk utdanning før man har utredet hvordan man kan anskaffe denne kompetansen utenfor Forsvaret.

Hvis det blir vedtatt å fjerne grunnleggende flyteknisk utdanning, før man har utredet om det er mulig for sivile utdanningsinstitusjoner å dekke Luftforsvarets behov, kan man påføre teknisk utdanning i Luftforsvaret et alvorlig rekrutteringsproblem. Dette vil forplante seg til spesialistutdanningen, og påvirke flysikkerhet og produserte flytimer.

Kjevikfakta mener at Luftforsvarets egen grunnleggende flyteknisk utdanning må videreføres for å kompensere for manglende leveranser fra sivile utdanningsinstitusjoner. Utdanningen gjennomføres med rest-kapasitet på spesialistutdanning-instruktørene og er, med unntak av planleggerne som muliggjør dette, gratis for Luftforsvaret.

5. Det bør ikke vedtas en flytting av ledelsen ved Luftforsvarets skolesenter Kjevik før man har evaluert desentralisert F-35 teknisk utdanning ved Ørland.

Hvis det blir vedtatt å flytte ledelsen ved Luftforsvarets skolesenter Kjevik til Værnes allerede i 2017-2018, så vanskeliggjøres ledelsens mulighet til å forestå en eventuell fremtidig tilpasning av den tekniske utdanningen. Teknisk utdanning vil være den største komponenten i et eventuelt fremtidig Luftforsvarets skolesenter. Det er derfor viktig at ledelsen forblir på Kjevik inntil man vet om spesialistutdanningen kan desentraliseres. Øvrige skoler i Luftforsvaret som skal inn under Luftforsvarets skolesenter kan fjernadministreres fra Kjevik i denne perioden.

Kjevikfakta mener at Luftforsvarets skolesenter Kjevik har en rekke kvaliteter som gjør det egnet til en ytterligere samling av skoler som ellers vil ligge desentralisert i strid med LTP kap 8.5.